

Nr 707

Av herr Hedin m. fl., angående beskattningen av skördeskadeersättning, m. m.

(Lika lydande med motion nr 559 i Första kammaren)

Det obligatoriska skördeskadeskyddet har en utomordentligt viktig funktion som grundskydd mot förluster förorsakade av skördeskador. Det är angeläget att alla möjliga förbättringar vidtages för att systemet skall kunna fylla sin funktion så väl som möjligt. Särskilt värdefullt anser vi det vara att systemet innebär en helt objektiv bedömning av förekommande skador.

Hur väl utformade de olika områdena än är kan man emellertid aldrig undvika att lokala avvikelser förekommer, som medför att betydande enskilda skördeskador ej ger något utfall från skördeskadeskyddet. Den komplettering som nu finns med behovsprövade bidrag är därför nödvändig.

Även om skördeskadeskyddet skulle fungera klanderfritt kan betydande problem kvarstå för den enskilde som drabbas av skördeskada. För att hålla avgifterna inom rimliga gränser är systemet uppbyggt med en relativt hög självrisk. I synnerhet för medelstora och större gårdar kan självrisken motsvara hela eller en stor del av det förväntade nettoresultatet. En skördeskada, som medför betydande ekonomiska problem, kan alltså föreligga utan att någon ersättning utgår. En komplettering av skördeskadeskyddet med någon form av skördeskadelån synes därför vara nödvändig. Erfarenheterna av tidigare långivning har emellertid inte varit särskilt positiva. Det år lånet måst tagas har inkomsten varit låg eller obefintlig med motsvarande låga skatt. De år när amortering av lånet skall ske kan betydande svårigheter uppstå. Amorteringen kräver nämligen förhållandevis höga inkomster med åtföljande hög skattebelastning.

För att undvika dessa konsekvenser bör de traditionella lånen utbytas mot ett *skördeförskott* som upptages som inkomst det år det erhålles. Återbetalningen bör i analogi härmed vara avdragsgill. Härigenom erhålles en behövlig inkomstutjämnning som bl. a. medför en jämnare och rättvisare skattebelastning för företaget. Under år med, på grund av skördeskada, mycket låga inkomster eller ren förlust kan nämligen vissa avdrag ej utnyttjas. Kommunalskatt måste emellertid erläggas på det s. k. garantibeloppet (2 % av taxeringsvärdet) även om underskott föreligger. Under senare år då eventuella lån måste återbetalas kan detta medföra en onormalt hög progressiv beskattning.

De här beskrivna svårigheterna föreligger givetvis i ännu högre grad om skördeskadan är så stor att ersättning utgår från skördeskadeskyddet. Underlaget för bedömning av skördeskadan blir nämligen ej klart förrän året efter det att skadan uppstått. Jordbrukarna får därför inte några pengar när de som bäst skulle behövas — på hösten när skadan inträffar — utan först året därpå. De negativa skattemässiga följderna som uppstår i samband med skördeskada skulle i viss mån kunna undvikas genom att de belopp som erhålles som skördeskadeersättning i inkomsthänseende taxeringsmässigt föres på det år skadan uppkommit. Detta förutsätter någon form av efterdeklaration men torde inte vara ogenomförbart.

Det synes oss vara synnerligen angeläget att på lämpligt sätt komplettera skördeskadeskyddet för att bemästra de svårigheter av skatte- och likviditetskaraktär som vi har belyst.

Med stöd av vad vi anfört hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t

a) måtte utreda frågan om ändrade bestämmelser för beskattning av skördeskadeersättning,

b) måtte utreda införandet i skördeskadeskyddet av ett preliminärt skördeförskott till av skördeskada drabbade jordbrukare.

Stockholm den 26 januari 1967

Carl Eric Hedin (h)

Rolf Eliasson (h)

Ingrid Sundberg (h)

i Moholm

Jöns Nilsson (h)

Per Petersson (h)

Eric Krönmark (h)

i Bästekille